

Processen mat- och vätskeregistrering

Mat- och vätskeregistrering initieras av sjuksköterska, läkare eller dietist. Det bör genomföras på patienter där risk för undernäring föreligger, om det finns misstanke om inadekvat intag eller där registrering ligger som grund för nutritionsbedömning. Syftet med mat- och vätskeregistrering är att få en tydligare bild av patientens mat- och/eller vätskeintag.

Bestäm hur länge registreringen ska pågå, lämpligt kan vara 1-3 dygn. Registreringar kan initieras flera gånger under samma vårdtillfälle eller pågå en längre tid.

Dag- och nattpersonal medverkar till att mat- och vätskeblanketten fylls i korrekt. All mat och dryck antecknas noggrant.

Genomförande steg för steg

1. Hämta en tom blankett för mat- och vätskeregistrering. Blanketten finns att skriva ut från Nutritionsparmen, "Lokal del - Centralsjukhuset Kristianstad och Hässleholms sjukhus".

2. Om det inte redan är gjort, beräkna patientens energibehov. Följ länken via "Vårdplan, Nutrition"

i Melior till "Energi- och proteinkalkylatorn" eller sök efter den direkt på hemsidan www.vardgivare.skane.se. Du behöver veta patientens vikt, längd, ålder och grad av fysiskt aktivitet för att göra beräkningen. Journalför beräknat energi- och proteinbehov i vårdplanen. Notera även i vårdplanen att mat- och vätskeregistrering påbörjats.

3. Fyll i blanketten med:

- namn, rum, datum
- energibehov och ev. vätskebehov (beräknas vanligtvis 30 ml/kg kroppsvikt)

Se exemplen nedan.

Ange vad och mängd

Ange vad och mängd	Konsumerat	Kcal
Varmrätt (500 kcal)	0 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ 1	
Smårätt:	0 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ 1	
Smårätt: Hallonmousse	0 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ 1	
	Summa	

Ange vad och mängd
(t.ex. st/msk/dl/förp.)

Ange vad och mängd (t.ex. st/msk/dl/förp.)	Serverat	Konsumerat	Kcal
Smörgåstårn	4st		
Flora mjölkfritt 60%	1 förp		
Protino	1st		
Summa			

5. Den i personalen som dukar ut maten ansvarar för att mat- och vätskeblanketten fylls i med det som konsumerats. Energiintaget summeras efter varje huvudmåltid. Se exemplen nedan. Ta hjälp av lathunden på baksidan av blanketten. Obs! Mellanmål och vätska summeras vid dygnets slut.

Ange vad och mängd,
glöm inte ev. tillbehör

Ange vad och mängd, glöm inte ev. tillbehör	Servert	Konsumerat	Kcal
Havregrynsgröt	0 ¼ ½ ¾ 1	0 ¼ ½ ¾ 1	65
Mannagrynsgröt	0 ¼ ½ ¾ 1	0 ¼ ½ ¾ 1	
Fil/yoghurt (dl)			
Flingor (dl)			
Mjukt bröd, pålägg (st)	1	½	80
Hårt bröd, pålägg (st)			
Ägg (st)			
Löksill (bitar)			
Äppelmos	1 förp	1 förp	80
Summa			225

Kl	Typ av vätska (ex kaffe, juice, mjölk. Näringsdryck- skriv sort.)	Insatt	Druckit	Kcal
0730	Kaffe m. mjölk 3%	150	0	-
0730	Mjölk 3%	100	100	60
0730	Vatten	150	75	-
0900	Vatten	150	125	-
1100	Saft	150	150	45
1400	Resource 2.0 med fiber	200	150	300

6. Vid dygnets slut summeras det totala energi- och vätskeintaget. Har patienten dessutom enteral- och/eller parenteral nutrition räknas detta in separat. **Utvärdera energibalansen.** Tillgodoser din patient sitt energibehov? Kom ihåg att inkludera eventuell enteral- och/eller parenteral nutrition.

7. Registrera energi- och vätskeintag i "mätvärden" i Melior. Energiintag (kcal) registreras under "energiintag" och vätska (ml) under "dryck". Se exemplen nedan. Det är också möjligt att lägga till kommentarer för att förtydliga något. Kom ihåg att journalföra på det datum som registreringen gäller!

Informationsruta från journalanteckning.

Datum	Tid	Fakta	Värde 1 + ev. Värde 2	Kommentar
2020-05-10	07:00	Energiintag	1367 kcal/dygn	
2020-05-09	07:00	Energiintag	2120 kcal/dygn	inkl. sondmatning ...
2020-05-07	00:00	Energiintag	980 kcal/dygn	

"Energiintag"

Datum	Tid	Fakta	Värde 1 + ev. Värde 2	Kommentar
2020-05-03	08:26	Dryck	3000 ml	
2020-04-28	14:17	Dryck	1410 ml	
2020-04-27	08:08	Dryck	3350 ml	ofullständig
2020-04-25	07:08	Dryck	4110 ml	

"Vätskeintag"

8. Uppdatera vårdplanen när mat- och vätskeregistreringen avslutats och vad resultatet blev.

Mat- och vätskereg, resultat	
☐	Energibehov tillgodosett
☐	Energibehov ej tillgodosett
☐	Proteinbehov tillgodosett
☐	Proteinbehov ej tillgodosett
☐	Vätskebehov tillgodosett

9. Se över om ytterligare nutritionsåtgärder behöver sättas in. Vid behov konsultera dietist eller annan vårdpersonal (logoped, arbetsterapeut, undersköterska, läkare). Ändras nutritionsåtgärderna uppdateras vårdplanen med detta.

Källor:

<https://www.vardhandboken.se/vard-och-behandling/nutrition/nutrition/uppfoljning-utvardering/>

<https://www.vardhandboken.se/vard-och-behandling/nutrition/nutrition/energi--narings--och-vatskebehov/>

<https://vardgivare.skane.se/kompetens-utveckling/sakkunniggrupper/kunskapscentrum-geriatrik/kunskapsbank-for-geriatrik/nutrition/hjalpmedel/energi--och-proteinkalkylator/>

